

Program för funktionshinderfrågor

i Karlsborgs kommun

WAC *AB X*

Fastställt av kommunfullmäktige 2008-12-15

Sammanfattning

Rådet för funktionshinderfrågor har arbetat fram detta förslag till program, vilket innehåller förslag till realistiska åtgärder, möjliga att följa upp.

I de övergripande målen i programmet anges bland annat att:

Människors lika värde är en grundläggande utgångspunkt för hur samhället ska utformas. Alla människor har kunskaper, förmågor och erfarenheter som är viktiga för samhället.

Funktionshinderperspektivet skall ingå som en naturlig och integrerad del i varje verksamhet, så att människor med funktionsnedsättning också omfattas av delaktighet och jämlikhet.

De mest angelägna verksamheterna att fokusera på före och under år 2010 där både nämnder, styrelser och rådet avses öka sitt engagemang avser i huvudsak:

- Ökad medvetenhet
- Ökad tillgänglighet
- Utbildningsfrågor
- Stöd och service
- Arbete och sysselsättning

Utgångspunkten är att:

Införliva frågor om funktionshinder på alla nivåer och inom alla områden, så att samhället år 2010 blir tillgängligt enligt Riksdagens beslut.

Verka för att människor med funktionsnedsättning får samma möjligheter som andra till delaktighet och jämlikhet.

Ledamöterna i kommunens nämnder och styrelser ska i början av varje mandatperiod erhålla information om regler och villkor inom området funktionshinder.

Varje nämnd och styrelse svarar för att i budgetarbetet föreslå medel för sina planerade åtgärder.

Inledning

FN har givit sina medlemsländer i uppdrag att arbeta fram nationella handlingsplaner för att tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet. Anledningen till detta är att FN har konstaterat att det förekommer att människor med funktionshinder diskrimineras.

FN antog i december 2006 en särskild konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionshinder. Den 30 mars 2007 undertecknade Sverige konventionen tillsammans med 70 andra stater. Konventionen listar nödvändiga åtgärder för att garantera funktionshindrades lika rätt och motverka diskriminering. Den slår fast ett antal vägledande principer som rätten till oberoende, delaktighet och rätten till lika möjligheter. Varje land som antagit konventionen ska med jämna mellanrum rapportera till FN hur konventionen efterlevs. Till skillnad från FN:s allmänna förklaringar om mänskliga rättigheter är konventioner rättsligt bindande.

Arbetet med att främja rättigheterna för personer med funktionshinder handlar om att:

- synliggöra funktionshindrades behov i beslutsunderlag
- skapa medvetenhet och kunskap om funktionshinder och befrämja det goda bemötandet
- utforma verksamheten så dessa svårigheter beaktas
- tillgängligheten till lokaler och byggnader är anpassade för alla informationen lämnas så att alla kan ta del och förstå avgifter och andra kostnader är jämlika
- kostnader för att göra verksamheten tillgänglig är en självklar del av den totala kostnaden (ansvars- och finansieringsprincipen)

Rådet har haft kontakt med handikappombudsmannen som i en av sina rapporter till regeringen konstaterat att Sverige är segregerat. Denna segregation rör hela samhällslivet och berör hela livssituationen för människor med funktionshinder. Vid rådets kontakt lyftes också en rekommendation från handikappombudsmannen om att börja jobba med ett program som tar sin utgångspunkt i de nu mest angelägna problemområdena.

I den nationella handlingsplanen för handikappolitiken "Från patient till medborgare" (SOU 1999/2000:79) framhålls att människor med funktionsnedsättning är medborgare i samhället och ingår normalt i befolkningen. Detta ställer krav på förändringar i synsätt, attityder och beteenden. Medborgarperspektivet skall utgöra en norm i svensk politik.

Medborgarperspektivet ska också vara en norm i Karlsborgs kommun och innefatta alla människor oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnisk tillhörighet med mera. Människor med funktionsnedsättning är inte en särskild grupp eller ett problem i samhället. Funktionsnedsättning är ett naturligt inslag i ett samhälle men den kan dock bli ett hinder för att leva ett så bra liv som möjligt. Hög medvetenhet om dessa samband är grundläggande för hur politiska frågor kan hanteras i kommunen och leder till god kvalitet i politiska beslut och kommunal verksamhetsutövning.

Rådet anser att kommunfullmäktige ska verka för att detta program även ska tillämpas av de kommunala bolagen.

UE Jo X

Redan här i inledningen görs följande definitioner, enligt Socialstyrelsen:

- Funktionsnedsättning** innebär nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga
- Funktionshinder** är den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen

Bakgrund

Under hösten 2004 antog kommunstyrelsen riktlinjer för framtagande av ett nytt handikappolitiskt program. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 13 juni 2005 antogs det program som arbetats fram inom det kommunala handikapprådet. I kommunstyrelsens riktlinjer ingick även att programmet skulle utvecklas och förnyas under år 2007.

Programmet är inte någon ersättning för den lagstiftning som finns inom olika aktuella områden. Programmet ska ses som en tolkning och konkretisering av kommunens ambitioner för människor med funktionsnedsättning.

Programmet kom att omfatta två delar, en del för de mest angelägna åtgärderna och en del för funktionshinderfrågor sedda ur ett längre perspektiv

Utgångspunkten för programmet är FN:s standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning, med syfte att:

införliva funktionshinderperspektiv på alla nivåer och inom alla områden, så att samhället blir tillgängligt för alla år 2010 i enlighet med beslut i Sveriges Riksdag

verka för att människor med funktionsnedsättning får samma möjligheter som andra till delaktighet och jämlikhet.

Programmets övergripande mål

I Karlsborgs kommun ska bland annat följande mål vara en grund:

Människors lika värde är en grundläggande utgångspunkt för hur samhället ska utformas. Alla människor har kunskaper, förmågor och erfarenheter som är viktiga för samhället. Karlsborgs kommun ska utforma samhället med mångfald som grund, där människor i alla åldrar med funktionsnedsättning kan medverka i utvecklingen och då nå full delaktighet och jämlikhet i samhällets gemenskap.

Funktionshinderfrågorna i Karlsborgs kommun ska bedrivas ur ett medborgarperspektiv och inriktas på demokrati och rättighetsfrågor, samt att också på sikt söka förverkliga FN:s standardregler för människor med funktionsnedsättning.

De flesta samhällsfrågor och verksamheter i kommunen rör i något avseende människor med funktionsnedsättning. Av det skälet ska Karlsborgs kommuns ärenden inom funktionshinderområdet vara en naturlig del i det politiska arbetet.

Funktionshinderperspektivet ska ingå som en naturlig och integrerad del i varje verksamhet, så att människor med funktionsnedsättning också omfattas av delaktighet och jämlikhet.

LAE AB K

Delmål

Inom följande fem prioriterade områden ska alla nämnder och styrelser i kommunen arbeta med att ta fram förslag och handlingsplaner i samband med budgetarbetet:

- Ökad medvetenhet
- Ökad tillgänglighet
- Utbildningsfrågor
- Stöd och service
- Arbete och sysselsättning

Rådet avser att återkomma i slutet av år 2009 med förslag till ytterligare områden med utgångspunkt i FN:s standardregler (bilaga 1).

Rådet ska kommunicera brister och styrkor i samhället med bland andra nämnder och styrelser.

Rådet är remissorgan inom detta programs områden.

Detta program gäller tillsvidare när det antagits av kommunfullmäktige och det bör också finnas lättillgängligt och utgivet i en version på lättläst svenska.

Genomförande, finansiering och uppföljning

Programmet prioriterar fem av FN:s standardregler:

Regel 1	Ökad medvetenhet
Regel 5	Ökad tillgänglighet
Regel 6	Utbildningsfrågor
Regel 4	Stöd och service
Regel 7	Arbete och sysselsättning

Varje nämnd och styrelse svarar för att i budgetarbetet föreslå medel för planerade åtgärder.

Ledamöterna i kommunens nämnder ska i början av varje mandatperiod erhålla information om regler och villkor inom området funktionshinder.

Kommunala verksamheter är finansierade via skattemedel och ska rikta sig till alla medborgare i samhället och omfatta även människor med funktionsnedsättning.

Det ska framgå av nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser vilket arbete som nedlagts inom området, samt vilka åtgärder som vidtagits.

Rådet åtar sig att årligen sammanställa redovisningarna.

Handlingsprogram med åtgärdsförslag

Ökad medvetenhet

FN:s standardregel 1

Målsättning

Karlsborgs kommun ska ge information om tillgängliga tjänster och program till alla förtroendevalda, chefer och anställda inom kommunen, som ska leda till insikt och ökad medvetenhet om människor med funktionsnedsättning beträffande levnadsvillkor, rättigheter, behov och möjligheter.

De förtroendevalda och de kommunanställda ska ha kunskap om FN:s standardregler och vara medvetna om hur samhällsutvecklingen och de politiska besluten står i direkt relation till hur en funktionsnedsättning kan leda till olika funktionshinder.

Åtgärd

Karlsborgs kommun ska se till att förtroendevalda, chefer och anställda, erhåller grundläggande information och baskunskaper som leder till ökad medvetenhet om människor med funktionsnedsättning. Här ska ingå information om FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Rådet rekommenderar att kommunen aktualiserar bemötandefrågor, med Västra Götalandsregionens upplägg som förebild.

Ansvar

Kommunstyrelsen.

Åtgärd

Karlsborgs kommun ska tillsammans med organisationerna för människor med funktionsnedsättning arbeta mer aktivt för ökad kunskap och medvetenhet.

Ansvar

Socialnämnden.

Ökad tillgänglighet

FN:s standardregel 5

Målsättning

Karlsborgs kommun skall verka för att offentliga lokaler, inomhus- och utomhusmiljöer blir tillgängliga och användbara för rörelsehindrade, människor med astma- allergi- och elöverkänslighet, syn- och hörselnedsättning, utvecklingsstörning, nedsatt informations-, kommunikations- och orienteringsförmåga. Lokaler ska bli rök-, parfym- och djurfria. Undantag för t ex ledarhundar görs av särskilda skäl.

Karlsborgs kommun ska arbeta för att en högre tillgänglighet erhålles för personer med funktionsnedsättning, som boende, som kund, som trafikant, som patient, som föreningsaktiv, som förvärvsarbetande, som studerande och som besökande.

Karlsborgs kommuns information skall göras tillgänglig (användbar) på alla stadier och utformad så att alla medborgare har möjlighet att tillgodogöra sig den.

40 16 X

En vidareutveckling ska ske av IT-teknik/tjänster, hörslingor, dörröppnare, texttelefoner och andra syn- och kommunikationshjälpmedel, olika informationsmedia såsom lättläst, inläst, IT-teknik, text med bildstöd, punktskrift, teckenspråk med mera. Kommunens webbplats ska vara utformad med tanke på hög tillgänglighet.

I Karlsborgs kommun ska alla bemötas med kunskap och respekt. God tillgång till insiktsfullt stöd skall tillsammans med hjälpmedel ge möjligheter till delaktighet i samhället.

Karlsborgs kommuns kollektivtrafik och infrastruktur ska vara tillgänglig (användbar) och anpassad så att människor med eller utan funktionsnedsättning kan nyttja den.

Åtgärd

Karlsborgs kommun ska löpande inventera brister och hinder i tillgänglighet (användbarhet) till miljöer, lokaler, verksamhet, information och bemötande.

Ansvar

Nämnder och styrelser.

Åtgärd

Karlsborgs kommun ska förbättra kompetens, kunskap och samverkan inom området funktionshinder kring byggprocessen. Kommunen ska följa utvecklingen inom plan- och bygglagstiftningen ur ett medborgarperspektiv.

Ansvar

Bygg- och miljönämnden.

Utbildningsfrågor

FN:s standardregel 6

Målsättning

I Karlsborgs kommun ska barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ha samma möjligheter som andra medborgare till inläring, utveckling, utbildning på grundskolenivå, gymnasienivå och inom vuxenutbildning/högskola. Kommunen ska ge alla barn- och ungdomar samma möjlighet till praktik- och ferieplatser.

I kommunen ska skola och utbildning vara viktiga för att skapa ett demokratiskt samhälle där alla människor har lika rättigheter.

I alla utbildningar inom grund- och gymnasieskolan samt inom vuxenutbildningen ska kunskap om funktionsnedsättning vara ett naturligt inslag i den ordinarie utbildningen och integrerat i olika ämnen.

Karlsborgs kommun ska svara för att förtroendevalda, chefer och anställda får utbildning och goda grundkunskaper om människor med funktionsnedsättning beträffande levnadsvillkor, bemötande, behov och möjligheter.

Åtgärd

Karlsborgs kommun ska löpande följa barn och ungdomar med särskilda behov och deras möjligheter till utbildning på grundskolenivå. Karlsborgs kommun ska arbeta med målsättningen "En skola för alla". Funktionshinderperspektivet ska ingå i barn- och utbildningsplanen. Utbildning ska vara lika tillgänglig för alla.

Ansvar

Barn- och utbildningsnämnden

Stöd och service

FN:s standardregel 4

Målsättning

Kommunen ska verka för en utveckling av tillgången till stöd och service tillsammans med Västra Götalandsregionen. I detta ska ingå hjälpmedel som bidrar till oberoende i det dagliga livet. Utformning av LSS-insatser ska ske tillsammans med den insatsen gäller.

Åtgärd

Hjälpmiddel och utrustning skall motsvara individens särskilda behov av formgivning och hållbarhet såväl inomhus som utomhus inom skola, fritidslokaler, lek- och badplatser med mera.

Ansvarig

Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden

Arbete och sysselsättning

FN:s standardregel 7

Målsättning

Karlsborgs kommun ska skapa förutsättningar för mångfald. Arbete är en viktig förutsättning för delaktighet och jämlikhet i samhället.

Kommunen ska ta tillvara den resurs som människor med funktionsnedsättning utgör. Aktivt arbetsmiljöarbete ska säkerställa att redan anställda med funktionsnedsättning kan behålla sina arbeten.

Åtgärd

Aktivt samarbete över gränser, såväl inom som utanför kommunens gränser, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, vårdenheter, med flera.

Ansvar

Kommunstyrelsen

LAC Ap x

Övrigt

Nämnder och styrelser i kommunen ska ta fram förslag och handlingsplaner där man utifrån egna eller andras initiativ föreslår förbättrade villkor för människor med funktionsnedsättningar.

Rådet kommer att anordna "Rådslag" vart annat år där en samling sker med inbjudna representanter från frivilliga organisationer, föreningar, regionen, kommunens nämnder och förvaltningar och övriga kommuninnevånare. Vid rådslagen ska bland annat belysas hur människor med funktionsnedsättning upplever sin situation i Karlsborg.

LA 10 X

FN:s standardregler förenklad version

Bilaga 1

- Regel 1 Ökad medvetenhet**
- Regel 2 Medicinsk vård och behandling**
- Regel 3 Rehabilitering**
- Regel 4 Stöd och service**
- Regel 5 Tillgänglighet**
- Regel 6 Utbildning**
- Regel 7 Arbete**
- Regel 8 Ekonomisk och social trygghet**
- Regel 9 Familjeliv och personlig integritet**
- Regel 10 Kultur**
- Regel 11 Rekreation och idrott**
- Regel 12 Religion**
- Regel 13 Kunskap och forskning**
- Regel 14 Policy och planering**
- Regel 15 Lagstiftning**
- Regel 16 Ekonomisk politik**
- Regel 17 Samordning**
- Regel 18 Handikapporganisationer**
- Regel 19 Personalutbildning**
- Regel 20 Nationell granskning och utvärdering**
- Regel 21 Tekniskt och ekonomiskt samarbete**
- Regel 22 Internationellt samarbete**

FN:s standardregler finns i sin helhet på Handikappombudsmannens webbplats: www.ho.se

LÖ AB X